

251. DOPISNA SEJA VLADE RS

Ljubljana, 2. 9. 2024 – Vlada RS je na 251. dopisni seji, ki je potekala 30. 8. 2024, med drugim potrdila prvi paket davčnih sprememb.

S pripravljenimi rešitvami se naslavljajo cilji povečanja produktivnosti in mednarodne konkurenčnosti slovenskega gospodarstva, kar bo pripomoglo k srednje in dolgoročni vzdržnosti javnih financ.

Ključni del paketa predlogov davčnih sprememb so razvojno naravnani ukrepi s ciljem podpore dejavnostim in zaposlenim z višjo dodano vrednostjo za naslavljanje hitrejšega zmanjševanja zaostanka za državami, ki veljajo za inovacijske voditeljice.

V tej luči se z namenom privabljanja kadrov iz tujine uvajajo ugodnejše davčne obravnave v obliki zmanjšane dohodnine v višini sedmih odstotkov prejete plače. Ukrepi, ki velja za Slovence in tuje državljane, bo možno koristiti do 40. leta starosti in ob pogoju, da posameznik v zadnjih dveh zaporednih letih (namesto prej predvidenih petih letih) pred nastopom dela ni bil rezident Slovenije in bo imel zagotovljeno plačo v višini najmanj dvakratnika zadnje znane povprečne plače. Ti kadri bodo lahko ugodnejšo davčno obravnavo koristili največ pet zaporednih let, z ukrepom pa bodo podprti pogoji za dvig dodane vrednosti gospodarstva.

Poleg tega je želja spodbuditi lastništvo delavcev v podjetjih. Olajšalo se bo nagrajevanje delavcev z delnicami in deleži; ta dohodek bo izključen iz delodajalčeve obveznosti brutenja dohodka. Naslavljajo se tudi izzivi inovativnih zagonskih podjetij pri nagrajevanju zaposlenih in zagotavljanju ustrezne likvidnosti v začetnih fazah poslovanja. V tem okviru se med drugim zamika izračun davčne obveznosti od tovrstnega dohodka in posredno s tem tudi nastanek obveznosti za plačilo prispevkov za socialno varnost.

Drugi del paketa vključuje ukrepe za izboljšanje mednarodne konkurenčnosti slovenskega gospodarstva in povečanje pravičnosti davčnega sistema. Med drugim gre za več ukrepov na področju davka na dodano vrednost, razširilo se je časovno obdobje za koriščenje olajšave za zeleni in digitalni prehod z enega na pet let, prislunilo pa se je tudi kmetom, saj bodo plačila za kmetovanje na območjih z omejenimi dejavniki za kmetijsko dejavnost izključena iz obdavčitve.

Z ukrepi v tretjem delu paketa pa se naslavljajo nekatere druge politike in cilji. Prilagojene bodo obdavčitve sladkih (z dodanim sladkorjem ali sladili) in energijskih pijač. Ob tem bo za naravne sadne sokove, vode brez dodanega sladkorja ali sladil in vode z dodanimi aromami in brez dodanega sladkorja ali sladil v veljavi ostala znižana stopnja DDV. Ta ukrep namreč ni namenjen pridobivanju dodatnih javnofinančnih virov, ampak z njim podpiramo doseganje ciljev na področju javnega zdravja.

Meja za obvezni vstop v sistem davka na dodano vrednost se zvišuje na 60.000 evrov.

Vzpostavlja se tudi sistem poročanja podatkov o prodaji blaga in storitev prek avtomatov. Izdajanje računov za prodajo ne bo obvezno, bodo pa morali ponudniki sporočiti podatke o prodaji davčnemu organu, na način, kot je že vzpostavljen v okviru davčnega potrjevanja računov. Izjeme bodo veljale za menjalne avtomate za prodajo žetonov, avtomate za prodajo kmetijskih in gozdarskih pridelkov in storitev (za dobave, ki so oproščene obračunavanja DDV) in za avtomate, ki delujejo brez električnega napajanja, zunaj poslovnih prostorov zavezanca in brez navzočnosti fizične osebe, ki bi lahko izvajala postopek sporočanja podatkov o prodaji preko avtomata.

S tem ukrepom bodo poenostavljena in poenotena pravila glede prodaje prek avtomatov, omogočen pa bo tudi učinkovitejši nadzor davčnega organa, kar bo pozitivno vplivalo tudi na konkurenčnost gospodarskih panog, v okviru katerih je že sedaj obvezno davčno potrjevanje računov.

Za zavezance, ki samostojno opravljajo dejavnost, se spreminjajo pogoji za vstop in obstoj v sistemu ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov ter skladno s tem tudi pogoje za določanje maksimalne višine normiranih odhodkov.

V sistem normiranih odhodkov lahko vstopi zavezanec, ki je v preteklem davčnem letu dosegel prihodke iz dejavnosti do 60.000 evrov in je bil obvezno zavarovan na podlagi samozaposlitve za polni delovni čas neprekinjeno vsaj devet mesecev. Za preostale zavezance, ki tega pogoja ne dosegajo, pa se pogoj dohodkov v preteklem davčnem letu določi v višini do 30.000 evrov.

Za del normirancev se izboljšujejo pogoji, saj bodo lahko polni normiranci (sam zavezanec je zavarovan za polni delovni čas vsaj devet mesecev) za prihodke do 60.000 evrov uveljavljali odhodke v višini 80 odstotkov, medtem kot je bila ta možnost sedaj omogočena do višine 50.000 evrov.

Za izstop iz sistema normiranih odhodkov se določi povprečje prihodkov dveh zaporednih let v višini 60.000 evrov, 30.000 evrov oziroma 45.000 evrov, in sicer v odvisnosti od izpolnjevanja pogoja vključenosti zavezanca v zavarovanje v teh dveh zaporednih letih.

Zaradi izraženih pomislekov o ustrezni prilagoditvi podjetnikov, ki zaradi sprememb ne bodo več mogli koristiti tega sistema, smo predvideli tudi prehodno obdobje, in sicer bo poseben režim veljal za preverjanje izstopnih pogojev v letih 2025 in 2026. V letu 2025 bodo kot izstopni pogoji veljali še sedaj veljavni pogoji (torej brez sprememb), v letu 2026 pa se bo izstopne pogoje po novih kriterijih preverjalo zgolj z upoštevanjem prihodkov v letu 2025.

Za družbe z omejeno odgovornostjo, ki poslujejo po Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb, pa se opravlja posebna ureditev za ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov.

S temi spremembami se počasi približuje izhodiščnemu namenu tega davčnega ukrepa – administrativnim razbremenitvam podjetnikov z manjšimi obsegi poslovanja, ki so običajno značilni za začetno poslovanje. Hkrati pa želimo s temi spremembami omiliti tudi težave, ki jih obstoječ sistem zaradi svoje davčne ugodnosti povzroča na različnih ravneh. Sistem normirancev je prostovoljen, tako da se zavezanci lahko odločijo tudi za drugačno obliko poslovanja, tudi z upoštevanjem dejanskih odhodkov.

Ob tem ministrstvo še enkrat poudarja, da gre za prvi paket davčnih sprememb, ki bodo uveljavljene v začetku naslednjega leta, na Ministrstvu za finance pa ostajajo zavezani nadaljevanju dela v smeri celovite preнове davčnega sistema.

Pri pripravi sprememb so identificirani ključni razvojni izzivi obstoječega davčnega sistema, katere je smiselno podpreti z ustrezno oblikovanimi davčnimi ukrepi. Pri tem pa se je ministrstvo naslonilo tudi na razprave na Strateškem svetu za davke in Delovni skupini za davke.

Prvi potrjen davčnih sprememb sestavljajo spremembe Zakona o dohodnini, Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb, Zakona o davku na dodano vrednost, Zakona o davčnem postopku, Zakona o množičnem vrednotenju nepremičnin in Zakona o davčnem potrjevanju računov. Predlog novele Zakona o trošarinah, ki sicer tudi sodi v prvi paket davčnih sprememb, je še v javni razpravi. Vlada RS bo novelo Zakona o trošarinah, ki prilagaja obdavčitev alkohola in prinaša spremembe za male proizvajalce piva, zato obravnavala na eni od prihodnjih sej.
